

Wesołych Świąt!

**Drodzy Rodacy,
Wielce Szanowni
Państwo!**

Boże Narodzenie to tajemnica narodzin, tajemnica jasna jak miłość matki do dziecka. Boże Narodzenie to święto wszystkich ludzi, i tych którzy wierzą w tajemnicę urodzin Boga i tych którzy wierzą w tajemnicę urodzin.

Każde dziecko ma swoje tajemnice, trzyma je w sercu, duszy a nawet w swej mądrości. Tajemnica jest w miłości, uśmiechu.

W każdej chwili życzymy tajemnicy, która buduje siłę spokojnego szczęścia, życzę tajemnicy, która wzbogaca nas o mądry uśmiech, życzę tajemnicy, która wzmacnia każdą drogę każdej miłości, życzymy tajemnicy, która wtajemnicza nas w każdy nieodgadniony zakamarek naszego wnętrza.

W te Dni Bożego Narodzenia zaśniewione, kiedy w kościele uderzają dzwony przyjmijcie wyrazy wszelkiej radości, a w Nowym Roku życzenia zdrowia, szczęścia i pomyślności.

Pod żywą choinką zaś dużo prezentów, a w Waszych pięknych duszach wiele sentymentów. Świąt dających radość i odpoczynek, oraz nadzieję na Nowy Rok, żeby był jeszcze lepszy niż ten, co właśnie mija.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego 2022 Roku drodzy Rodacy, drodzy Bukowińczycy!!!

**Zarząd Główny Organizacji Społecznej
„Obwodowe TKP im. Adama Mickiewicza”
Redakcja „Gazety Polskiej Bukowiny”.**

JAN KASPROWICZ

NARODZENIE CHRYSZTUSOWE

Na wysokościach chwała Bogu! chwała!
Na ziemi spokój ludziom dobrej woli!
Zadrzyj z radości! zadrzyj, ziemio cała!

Bo czas nadchodzi, gdzie świat ten wyzwoli
Potęga serca i ducha potęga
Z tego, co rani, i z tego, co boli.

Wszystkie żywioły, które złość rozprzega,
Że w bezprześcannym ścierają się boju,
Połącz w jedno promienista wstęga!

I będzie cisza w miejsce niepokoju,
I w miejsce żółci nastaną słodczyce,
Będzie zwycięstwo po walkach i znoju.

I tam, gdzie szumią niedostępne dzicze
Kłosa lśnić będą w złotych blaskach słońca,
A blaski będą, jako sny dziewczęce:

Ta wszystka ziemia od końca do końca
Zaróżowieje od rannych promieni,
Bo oblubieniec idzie i obrońca;

Bo mąż ów idzie, co światłem śród cieni,
Co przed wiatrami osłona, co w suszy
Będzie jak woda żyjących strumieni...

Rozetlij iskry śród ogniska duszy,
O ziemio grzeszna, lecz od dzisiaj święta,
Rodzie królewski, do dzisiaj pastuszy...

Wyglądź twarz swą, bo troską pomięta,
Świecie!... On, patrzaj! sieje ziarno pszenne,
I błoń da owoc, twoją ręką zżęta.

I używanie będzie już niezmiennie...
I będzie słońce po burzliwej chmurze,
Po zmrokach nocy jasne światło dzienne...

Nastanie zgoda w zwaśnionej Naturze:
Lampart z kozłkiem, z barankiem

lwie szczenię
Będą igrały na libańskiej górze.

I wszystek byt ten okryje odzieniem
Sprawiedliwości... Tak, nowe orędzie
To sprawiedliwość i spokoju tchnienie...

PRZY WIGILIJNYM STOLE

Przy wigilijnym stole
Łamiąc opłatek święty,
Pomnijcie, że dzień ten radosny
W miłości jest poczęty;

Że, jako mówi wam wszystkim
Dawne, odwieczne orędzie,
Z pierwszą na niebie gwiazdą
Bóg w waszym domu zasiędzie.

Sercem go przyjąć gorącym,
Na ścieżaj otworzyć wrota —
Oto, co czynić wam każe
Miłość, największa cnota.

A twórczych pozbawił się ogni,
Sromotnie zamknawszy swe wnętrze,
Kto z bratem żyje w niezgodzie,
Depcząc orędzie najświętsze.

Wzajemne przebaczyć winy,
Koniec położyć usterce,
A z walki wyjdzie zwycięsko
Wolność narodu serce.

Понтифік підтримав Україну

Папа Римський Франциск висловив підтримку Україні та її народу. Він молиться за Україну та за врегулювання напруженості через серйозний міжнародний діалог. Про це Папа сказав у недільній проповіді 12 грудня перед віруючими на майдані Святого Петра.

«Підношу молитви за дорогу Україну, за всі її церкви та релігійні громади, її коханий народ, щоб нинішні напруженості вирішили через серйозний міжнародний діалог, не вдаючись до зброї», – сказав Понтифік.

Він побажав, щоб це Різдво принесло мир Україні й усьому світові. Також глава Римо-католицької церкви висловив глибоке розчарування «останньою статистикою» щодо обсягів виробництва зброї у світі.

«Цього року зброї зробили більше, ніж минулого. Зброя – це не вихід!», – мир заявив Його святість.

Pierwszy śnieg w Czerniowcach – na plebani Bazyliki Małej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego.

Mija rok 2021...

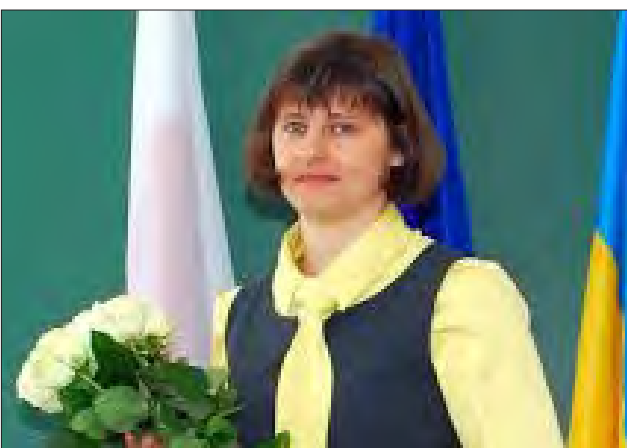
Jaki on był w życiu bukowińskiej Polonii i na łamach „Gazety Polskiej Bukowiny”

STYCZEŃ

Bożonarodzeniowa szopka w Sadagórze.
Anioł Pański w Watykanie.
Konkurs kartek bożonarodzeniowych online.
Mikołajki mimo kwarantanny.
Święta Bożego Narodzenia w Pance.
Guralska rodzina Rudolfa Drozdka ze Starej Huty.
Wystawa i konkurs plastyczny w Storożyni.

LUTY

Budynek Konsulatu Polskiego Czerniowcach. 1939 r.
Dobroczynność – szlachetny znak elity polskiej na Bukowinie.
XIX w.
Wywiad Jany Stępniewicz z profesorem PAN, Bukowińską Polką Heleną Krasowską.
Polska rodzina pani Rozalii Wirsty ze wsi Tereblecze.
Zagadka Diamantowej Doliny Agnieszki Stelmaszyk w Czerniowcach.

MARZEC

Umowa o Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” – online.
Wielkanoc w cieniu trzeciej fali pandemii.
110-lecie z dnia urodzin ks. Józefa Jędrzejewskiego oraz 40 lat

od dnia śmierci Ks. Franciszka Krajewskiego.
60. urodziny nauczycielki języka polskiego w Storożyni Ewy-Małgorzaty Gładkiej.

KWIECIEŃ

Wielkanoc wciąż trwa... mimo pandemii.
Szczepionka przeciw zdrowemu rozsądkowi.
Ludwik Markulak – wybitny działacz na rzecz Polaków bukowińskich.
Polska rodzina pani Jadwigi Kondurackiej.
Pożegnanie z Emilią Chmielową.

MAJ

Święto Narodowe Trzeciego Maja.
Spotkania z pięknem – Hanna Szymborska z Mrągowa.
Zabytek architektoniczny powstający z gruzów (kościół pw. Najświętszego Serca Jezusa).

CZERWIEC

Odświeżenie tablicy pamiątkowej na budynku, w którym w latach 1939-1940 mieściła się siedziba Konsulatu Rzeczypospolitej Polski.
200-lecie czerniowieckiej Katedry Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, obrządku grekokatolickiego
Polska rodzina Krasowskich z Panki.
„Polska półka” – w Czerniowcach.

LIPIEC-SIERPIEŃ

Obchody 30. rocznicy Niepodległości Ukrainy.
Obchody Święta Wojska Polskiego.
Pielgrzymka dzieci do klasztoru bł. Jakuba Strzemię – Sanktuarium Matki Bożej Bolszowieckiej.

„Bukowińskie Spotkania” podczas obchodów 30. rocznicy Niepodległości Ukrainy.
Współpraca Storożyniec – Rzgów.

80 lat z dnia urodzin pierwszego Prezesa Czerniowieckiego Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza, zasłużonej dla Kultury Polski Jadwigi KUCZABINSKIEJ.

75. urodziny członka Zarządu Obwodowego TKP im. A. Mickiewicza oraz Organizacji Społecznej „Rodzina Kolpinga” Anny HRYNCZUK.

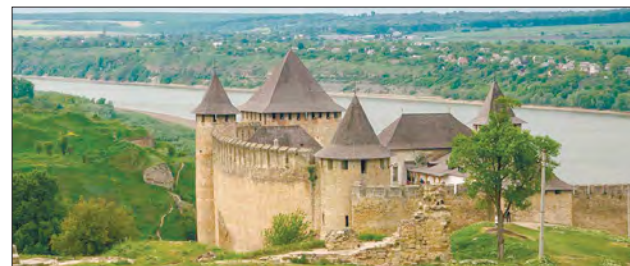
WRZESIEŃ

VIII Ogólnoukraińskie Dyktando Języka Polskiego „Ja pisze, Ty pisziesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie”.

115. rocznica śmierci Ojca miasta Czerniowce Antoniego Kochanowskiego.
400-lecie wojny chocimskiej (1621).
Wybitny baryton Polski – bukowińczyk Andrij Szkurhan.

PAŹDZIERNIK

XIII Międzynarodowa konferencja naukowa do 400-lecia wojny chocimskiej.
Wizyta Ambasadora RP i Konsula Generalnego RP na Bukowinie.
Spotkanie naukowców w Przemyślu.
Warsztat metodyczny nauczycieli języka polskiego.
Dzień miasta Czerniowce – 613. rocznica.
250. rocznica pierwszej wzmianki o Sadagórze. Kościół pw. św. Michała Archanioła.
Obchody 70. pierwszego Prezesa Wiejskiego Towarzystwa Kultury Polskiej w Pance Michała KLUSYKA.

LISTOPAD

Święto Niepodległości Polski.
30-lecie rumuńskiego czasopisma „Polonus”.
Odpust w kościele pw. Przemienienia Pańskiego oraz Jana Pawła II w Piotrowcach Dolnych.
Uroczyste zamknięcie „Bukowińskich Spotkań” w Jastrowiu i Pile.
Wystawa współczesnych ikon polskich i ukraińskich artystów.
Festiwal ukraińskiego kina w Polsce – artykuł naszej rodaczki Jany Stępniewicz z Warszawy.
Polska rodzina Antoniny Tarasowej – redaktora naczelnej „Gazety Polskiej Bukowiny”.

GRUDZIEŃ

W poniedziałek, 13 grudnia, w Polsce obchodzono 40. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego. Głównym hasłem i znakiem, które mają symbolizować tegoroczne obchody zarówno w Polsce, jak i za granicą, będzie Światło Wolności.

Symbol ten jest nawiązaniem do tradycji zapalania świeczek w oknach w kolejne rocznice 13 grudnia 1981 roku na znak protestu przeciwko systemowi autorytarnemu i pamięci o jego ofiarach. Świeczkę, w akcie dużej odwagi cywilnej, zapalano w oknach wielu polskich domów również za granicą.

Jak goszczono Świętego Mikołaja na Bukowinie

PANKA. W tym roku naszych dzieciaków w Pance odwiedził długooczekiwany gość - Święty Mikołaj. Święty został gorąco zaproszony przez dzieci na salę, do zabawy i tańca. Dzieci z ogromną radością przywitały Sw. Mikołaja, recytując wiersze. Każde dziecko pokazało Świętemu swój rysunek z wizerunkiem Mikołaja.

Na koniec spotkania Sw. Mikołaj obdarzył wszystkich dzieci słodkimi prezentami i obiecał, że za rok na pewno ich odwiedzi.

A odbyło się święto Mikołaja w Szkółce sobotnio-niedzielnej, która działa przy szkole oraz Domu Polskim w Pance, dzięki projektowi Biało-Czerwone ABC wspieranego ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za granicą 2021.

STARA HUTA. Zorganizowaliśmy mikołajki dla wszystkich dzieci w szkole. Były cukierki i ciastka, którymi dzieci się częstowały na przerwach pod choinką.

STOROŻYNEC. Po raz kolejny Święty Mikołaj zawiązał do szkoły przy TKP im. A. Mickiewicza w Storożynku, gdzie ochoczo obdarowywał dzieci słodyczkami. Wdzięczne dzieci śpiewały Mikołajowi piosenki, recytowały wiersze.

CZERNIOWCE, LICEUM NR 10. W br. świąteczny nastrój zagościł w Polskim Centrum Kulturalno-Oświatowym przy Liceum nr. 10 razem z wizytą św. Mikołaja, w którego wcielił się uczeń 10 klasy Bogdan Regulski. Jemu towarzyszyły aniołki (uczenice 11 klasy), które pomagały mu we wszystkim. Uczniowie centrum przygotowali teatralizowane przedstawienie z wierszami i piosenkami, które zaprezentowały swojemu Gościowi. Rozczulony św. Mikołaj podziękował dzieciom i hojnie obdarował każdego ucznia.

Impreza została współfinansowana przez Fundację «Wolność i Demokracja».

PIOTROWCE DOLNE. I nadszedł ten dzień, kiedy po raz kolejny Święty Mikołaj zawiązał do szkoły przy TKP im. A. Mickiewicza w Piotrowcach Dolnych, gdzie dzieci dla Mikołaja też śpiewały piosenki, recytowały wiersze, a On ochoczo obdarowywał ich słodyczkami.

TEREBLECZ. Życzenia z Polski dla zespołu «Dolina Seretu» od św. Mikołaja

Styczeń

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Luty

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

Marzec

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Kwiecień

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

1 styczeń	Nowy Rok
6 styczeń	Trzech Króli
14 luty	Dzień Zakochanych
15 kwiecień	Wielki Piątek

Maj

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

17 kwiecień	Wielkanoc
18 kwiecień	Poniedziałek Wielkanocny
1 maj	Święto Pracy
3 maj	Święto Konstytucji 3 Maja
26 maj	Dzień Matki

Czerwiec

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

5 czerwiec	Zielone Świątki
16 czerwiec	Boże Ciało
23 czerwiec	Dzień Ojca
15 sierpień	Wniebowzięcie Najświętszej Mar...
1 listopad	Wszystkich Świętych

Lipiec

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Sierpień

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

11 listopad	Narodowe Święto Niepodległości
24 grudzień	Wigilia Bożego Narodzenia
25 grudzień	Pierwszy Dzień
26 grudzień	Drugi Dzień
31 grudzień	Sylwester

Wrzesień

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Październik

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Listopad

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Grudzień

Pon	Wto	Śro	Czw	Pią	Sob	Nie
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

GAZETA POLSKA BUKOWINY

2022

Ważna nekropolia Ukrainy

*Cmentarz Komunalny – Rezerwat Historyczno-Kulturowy w Czerniowcach.
Konserwacja wybranych nagrobków Polaków, zasłużonych dla Czerniowiec.*

W 2021 r. Instytut Polonika rozpoczął pracę na cmentarzu chrześcijańskim w Czerniowcach. Jest to kolejna, ważna nekropolia Ukrainy ze względu na duże znaczenie historyczne oraz wysoką wartość artystyczną znajdujących się tam obiektów. Dlatego też Instytut planuje objąć ten cmentarz kompleksową opieką konserwatorską.

W pierwszej kolejności konserwatorzy zajęli się grobami Polaków zasłużonych dla Czerniowiec. Były przeprowadzone prace konserwatorskie i restauratorskie nagrobków, które są w najgorszym, często awaryjnym, stanie zachowania. Prace na celu zabezpieczenie i utrwalenie ich substancji zabytkowej oraz zahamowanie procesów destrukcji. Koniecznym było oczyszczenie powierzchni nagrobków z wtórnych nawarstwień i nieprawidłowych uzupełnień, a w razie potrzeby ustabilizowanie struktury, aby obiekty te przetrwały następne lata w możliwie jak najlepszym stanie. W 2021 r. do konserwacji zostały wyznaczone następujące obiekty:

- grobowiec rodziny Abrahamowiczów będącej jedną z najbardziej wpływowych rodzin na Bukowinie w XIX w. Jest to jeden z najstarszych obiektów na cmentarzu, przeniesiony jeszcze z poprzedniej nekropolii znajdującej się w centrum miasta. Grobowiec ma formę mauzoleum. Grobowiec znajduje się w złym stanie zachowania, jego poszczególne elementy uległy poważnej destrukcji. Całość mauzoleum była kilkakrotnie przemalowywana. Na grobowcu widoczne są liczne wtórne, niewłaściwie wykonane uzupełnienia;

- nagrobek ks. Floriana Mitulskiego - od 1862 r. proboszcza ormiańskokatolickiego w Czerniowcach, inicjatora budowy tamtejszego kościoła ormiańskiego, zmarłego w 1891 r. Nagrobek ma formę wapiennego krzyża z rzeźbą.

Grób znajduje się w złym stanie zachowania. Pokryty jest licznymi nawarstwieniami mikrobiologicznymi i atmosferycznymi. W złym stanie zachowało się także ogrodzenie, w którym brak furtki;

- grób Grzegorza Zadurówicza, zmarłego w 1845 r., oznaczony jest pełnopostaciową rzeźbą świętego Grzegorza.

Obiekt znajduje się w bardzo złym (awaryjnym) stanie zachowania. Całość jest mocno przechylona i grozi zupełnym przewróceniem. Nagrobek pokrywają nawarstwienia mikrobiologiczne i atmosferyczne oraz wtórne, nieestetyczne uzupełnienia, ubytki i spękania.

Prace pod kierunkiem konserwatorki zabytków Anny Kudzi wykonali na wysokim poziomie konserwatorzy Roman Bajrak i Andrij Sawczuk.

26 listopada 2021 r. Komisja w składzie Katarzyny Postuszki - koordynatora projektów Programu Ochrony Instytutu POLONIKA, Anny Kudzi - konserwatora zabytków, Wykonawcy prac, Anżelę Nikołajewej - Dyrektora Rezerwatu Historyczno-Kulturowego, Wiktorii Didenko - Naczelnika Departamentu Ochrony Zabytków Historycznych Czerniowieckiej Rady Miejskiej, Władysława Strutyńskiego - prezesa Zarządu głównego Organizacji Społecznej „Obwodowe TKP im. Adama Mickiewicza” w Czerniowcach odebrała bez uwag przeprowadzone prace konserwatorskie i restauratorskie nagrobków.

Przedstawiciele Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA bardzo zadowoleni z tak pozytywnego odbioru prac i dobrej współpracy z władzami miasta, kierownictwem Rezerwatu Historyczno-Kulturowego, miejscową Polonią oraz zainteresowaniem miejscowych mediów, w tym i polskojęzycznej „Gazety Polskiej Bukowiny”.

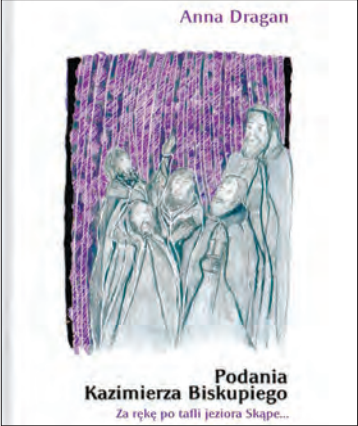
Łączę wyrazy szacunku,
Katarzyna PASTUSZKA, koordynator projektów
Programu Ochrony Instytutu POLONIKA.

Prezenty od polskich kolegów

Podczas obchodów Dnia Miasta Czerniowce odwiedziła delegacja z Konina, polskiego miasta partnerskiego. Wśród gości był Damian Kruczkowski, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii Urbanowskiej w Koninie. Został mile zaskoczony, że władze naszego miasta uhonorowały działalność biblioteki, która również nosi imię wybitnej osoby, oraz zapoznał się z pracą Biblioteki Miejskiej im. A. Dobrianskiego, w zbiorach której znajdują się książki w różnych językach, a wśród nich również i w języku polskim. Efektem tak miłej znajomości, było otrzymanie w darze książek od Biblioteki Publicznej im. Zofii Urbanowskiej dla Biblioteki Miejskiej im. A. Dobrianskiego. Wśród nich:

«Na służbie u Kopciuszka» (biografia i twórczość Zofii Urbanowskiej, Barbara Kosmowska / Konin : Setidava Wydawnictwo MBP Konin : Łódź : Literatura, 2019. - 295 s.) – to książka autorstwa Barbary Kosmowskiej o Zofii Urbanowskiej, czim imieniem nazwano bibliotekę w Koninie. Książka opowiada o trudnym losie i twórczości patronki. Autorka szczegółowo opisuje biografię pisarki. Historia jej dzieciństwa płynnie prowadzi czytelnika do opowiadania o jej młodości, poszukiwaniu siebie i swojego miejsca w społeczeństwie. Życie Zofii Urbanowskiej toczyło się w burzliwych latach – epidemie, wojna, problemy finansowe, powszechne niepokoje w kraju. Dlatego musiała ciężko pracować. Ale ciężka praca nie zniechęciła młodą pisarkę do pisania, a wręcz przeciwnie – stale motywowała do dalszej pracy, bo „chwała to chwała, a chwała moim przykazaniem” – tak mówił geniusz Taras Szewczenko, właśnie to samo czuła pani Urbanowska.

„Cztery pory roku z Zofią Urbanowską” (Joanna Łagodzińska

Cztery pory roku z Zofią Urbanowską Joanna Łagodzińska / Konin: Wydawnictwo Setidava Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii Urbanowskiej, 2021/ - 140 s.). Autorka Joanna Łagodzińska też opowiada o życiu i twórczości słynnej pisarki. Ale ta edycja odznacza się

ciekawym szczegółem, podziałem rozdziałów według czterech pór roku: wiosny, lata, jesieni i zimy. Nietrudno się domyślić, że te pory roku odpowiadają okresom życia pisarki, o których autorka wymownie opowiada. Każdy rozdział jest również ukryty pod dziwnymi nazwami: mysz domowa, gruszka itp.

«Ja, prosty poeta» (Mikołaj Michalski / Setidava Wydawnictwo MBP, 2020. – 89 s.). Jego poezja jest różnorodna: w zbiorze spotkamy klasyczne wiersze romantyczne oraz ody i werlibria, autor porusza bardzo szeroki wachlarz zagadnień. Ma poezję intymną poświęconą najdelikatniejszym strunom duszy, oraz miłosnym doświadczeniom młodego serca. W zbiorce jest liryka nazywana tekstami obywatelskimi, patriotycznymi i krajoobrazowymi. A jednak filozofia młodego człowieka przewija się przez całą zbiorke.

«Podania Kazimierza Biskupiego. Za rękę po tafli jeziora Skape...» (autorka – Anna Dragan. / Konin: Legendy i podania, 2021 / 82 S.). Historia Kazimierza Biskupiego, naukowe opracowanie poświęconego jego wędrówkom po Polsce, zacieklej walce z wrogami

i próbom nie tylko przetrwać, ale i zostać kimś wielkim dla swojego kraju. To romantyzowana biografia, historia bohatera - na wpół legendarnego, na wpół zapomnianego. Historia życia, które desperacko próbowało oprzeć się światu.

„Wspomnienia konińskie z lat mojej młodości” (Wincenty Grętkiewicz / Konin: Wydawnictwo Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Urbanowskiej w Koninie, 2021. – 190 s.). Autor książki był aktywnym uczestnikiem II wojny światowej. Ponadto kierował wówczas miastem Konin i jako jedyny pozostawił wspomnienia z tamtych burzliwych czasów. Każdy chętny może dotknąć historii Konina i zobaczyć jego życie od środka. To przyjazne, prowincjonalne miasto zawsze radośnie witało swoich gości, aż do czasu przybycia nieproszonych najeźdźców. O tym okropnym okresie autor również wspomina w książce. Najeźdźcy stanowią krzyż, który zmuszona dźwigać Polska w ciągu całej swojej historii. Autor przedstawia życie bez upiększeń i przesadnej metafory – wszystko jest jasne i dokładne. Próbuje pozostawić potomkom szczegółowy opis swojego życia w rodzinnym mieście i mu się to udaje.

«Polskie drogi do niepodległości» Tu są zebrane doniesienia czołowych badaczy z dziedziny historii, kulturoznawstwa i politologii na temat powstania Polski jako niepodległego państwa. (Polskie drogi do niepodległości/ Materiały pokonferencyjne

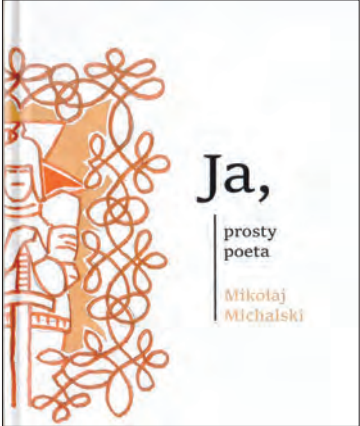

/ Konin: Wydawnictwo Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Urbanowskiej w Koninie, 2018. – 90 s.). Niewątpliwie publikacja ta jest bardzo cenna dla pamięci historycznej narodu polskiego i jego tożsamości. Aby wiedzieć, kim teraz jesteś, musisz pamiętać, kim byli twoi rodzice. Aby docenić niepodległość i własne państwo w ogóle, trzeba pamiętać, jak poprzednicy do krwawego potu

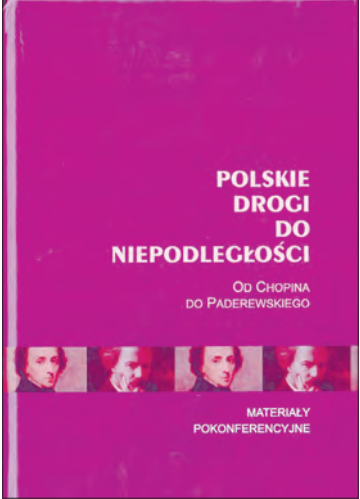
walczyli o prawo do niepodległości.

„Uporczywe echo. Sztetl Konin. Poszukiwanie» (Poznań: Media rodzina, 2001. – 534 s.). Książka składa się z pięciu części: „Początek drogi”, „Symbol utraconej nadziei”, „Podróż do Ameryki”, „W ziemi Izraela”, „Powrót do Konina”. Nawet

z krótkiego opisu treści widać cykliczność życia bohatera – zaczyna on swoje życie w Koninie, po serii prób i cierni, które musi przejść, aby w końcu wrócić do domu. Ale wraca zupełnie inny – silny, świadomy i natchniony. Nie złamały go burze i gry losu, wręcz przeciwnie – stał się silniejszy.

„Ryszard Furmanek. Foto-reporter nieoczywisty» (autorka Izabela Bobrowska / Konin: Setidava, 2021. – 105 str.). Ryszard Furmanek jest mieszkańcem Konina, w ubiegłym stuleciu wykonał około 160 zdjęć swojego rodzinnego miasta. Ujęcia są różnych gatunków: powojenne zniszczenia, puste oczy otaczających ludzi, rozpacz i rozczarowanie. Ale obok tych przerażających ujęć jest coś pięknego – dzieci bawiące się na ulicach, uśmiechnięte młode kobiety, mężczyźni pracujący dla dobra miasta. Ten album tchnie

życiem i gloryfikuje ludzką pracę.

„Konin jak Colorado. Zapomniana podróż Ryszarda Kapuścińskiego» (Izabela Bobrowska / Konin: Setidava, 2021). Izabella Bobrowska napisała teksty do fotografii Ryszarda Kapuścińskiego. Ten album jest podobny do poprzedniego – są też przedstawione przypadkowe momenty z życia miasta. Po prostu robotnicy, dzieci, budynki i ulice czule uśmiechają się do czytelników z tych stron. Autorka jest przekonana, że przyszłość będzie tylko lepsza – na miasto czeka wielka chwała. Cieszymy się szczerze, że nasi przyjaciele dbają o historię swojego rodzinnego miasta (podobnie jak my o historię Czerniowca) i tu znajdujemy kolejny punkt kontaktowy.

Zapraszamy Czytelników polskiej gazety do odwiedzenia naszej biblioteki i zapoznania się z tymi oraz innymi polskimi publikacjami, które znajdują się w naszych funduszach.

Olena ŁYSENKO,
pracownik Biblioteki Miejskiej im. Anatolija Dobrianskiego.

ZMARŁ MARIAN GADENKO

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci **MARIANA GADENKI**, Ludowego Artysty Ukrainy, kompozytora, piosenkarza i prezentera telewizyjnego, który zmarł w dniu 3 grudnia, przeżywszy 66 lat. Przyczyną śmierci był atak serca.

Marian Gadenko urodził się 15 września 1955 r. w Storożyńcu. Studiował ekonomię na Uniwersytecie Państwowym w Czerniowcach. Pracując na Bukowinie, Pan Marian był organizatorem piosennych festiwali w Storożyńcu, w których czynnie brały udział polskie zespoły folklorystyczne. Przez 27 lat pełnił służbę w wojskach wewnętrznych Ukrainy. Przeszedł na emeryturę ze stanowiska zastępcy dowódcy Wojsk Wewnętrznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Ukrainy w stopniu pułkownika policji. Był prezydentem programu telewizyjnego «Надвечір'я. Доли» („Nadchodzący wieczór. Losy”), inicjatorem wielu projektów telewizyjnych i festiwali piosennych.

Odszedł, pozostawiając ogromną spuściznę dla naszej kultury. Tworczy dorobek Mariana Gadenki obejmuje siedem albumów audio i płyt CD. Jest autorem wielu słynnych piosen ukraińskich. Jego postać wspominać będziemy jako pogodną i zawsze uśmiechniętą. A Jego twórczość pozostanie w sercach Bukowińczyków i będzie nadal bliska naszym sercom jako człowieka głęboko ztroskanego o swój kraj.

Łącząc się w żalobie i smutku po śmierci S.+P. Mariana Gadenki społeczność polska Bukowiny składa rodzinie zmarłego szczere kondolencje.

Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie!

Zarząd Główny Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. A.Mickiewicza, zespoły folklorystyczne „Wianeczek”, „Dolniana”, „Dolina Siretu”, „Echo Prutu”, „Bukowińskie kolory”, „Kwiaty Bukowiny”.

KONDOLENCJE

„Nie umiera ten, kto trwa w sercach i pamięci naszej”

WITOLDA TUZIŃSKIEGO

wieloletniego uczestnika zespołu "Echo Prutu", również z e s p o ł u " B u k o w i ń s k i e kolory", członka Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej, którego zawsze będziemy wspominać jako pogodnego, uśmiechniętego Kolegę. On był wielkim miłośnikiem muzyki polskiej i nie tylko. Jako solista oczarował wszystkich swoim śpiewem, temperamentem i nastrojem. Nie sposób zliczyć ilość wydarzeń kulturalnych w Czerniowcach i daleko za jego granicami odbyło się z udziałem Witolda.

Wyrazy głębokiego współczucia i żalu Rodzinie oraz Najbliższym składają:

Zarząd Główny Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. A.Mickiewicza, zespół „Echo Prutu”, „Bukowińskie kolory”.

Najpopularniejsze tradycje

Tradycje bożonarodzeniowe w Polsce są wciąż kultywowane. Nawet rodziny, którym daleko do regularnego odwiedzania kościoła wciąż ich przestrzegają i przekazują z pokolenia na pokolenie. Święta Bożego Narodzenia w Polsce to nie tylko część wiary, ale także element kultury.

12 POTRAW WIGILIJNYCH. Bożonarodzeniowa tradycja nakazuje, by na świątecznym stole pojawiło się 12 potraw. Symbolizują one 12 apostołów. W kulturze polskiej są to potrawy postne. Choć post został zniesiony już kilka lat temu, w wielu domach wciąż kultywuje się tę tradycję. I tak na polskich stołach zobaczymy co najwyżej mięso z ryb, ale przede wszystkim dania zawierające ziarna zbóż, miód, grzyby i mak, czyli produkty kojarzące się niegdyś z dostatkiem.

SIANKO POD OBRUSEM Niektórych może to zdziwić, ale zwyczaj chowania sianka pod obrusem wywodzi się z... pogańskiej Polski. Siano symbolizuje złobek, w którym urodził się Syn Boży. W dawnych czasach, w zależności od regionu, sianem słane były całe stoły, a nawet podłoga, magnaci ustawiali w kątach snopy siana.

PUSTE MIEJSCE PRZY STOLE Ważną tradycją bożonarodzeniową w Polsce jest pozostawienie dodatkowego miejsca przy stole z gotowym nakryciem. Ten zwyczaj świąteczny może bardzo nurtować najmłodszych członków rodziny.

Niegdyś miejsce to było przeznaczone dla ducha bliskiej, zmarłej osoby, co – podobnie jak siano pod obrusem – nawiązuje do starosłowiańskiej kultury. W XIX w. przyjęła się inna symbolika, nawiązująca do biblijnej wędrowki Marii, Józefa i małego Jezusa. Obecnie puste miejsce czeka na zbłąkanego wędrowca. Tradycja Bożego Narodzenia nakazuje, by osobą samotną właściwie ugościć.

DZIELENIE SIĘ OPLĄTKIEM Świąteczna tradycja dzielenia się opłatkiem została zapoczątkowana w XVIII w. Jest znana także mieszkańcom Włoch, Czech, Litwy, Ukrainy, Słowacji i Węgier. Swoje źródło ma w początkach chrześcijaństwa, kiedy to ludzie dzielili się własnym chlebem z bliskimi. Nawiązuje również do modlitwy „Ojciec

nasz” i fragmentu o chlebie, a także jest wspomnieniem Ostatniej Wieczerzy, podczas której Jezus dzielił się chlebem ze swoimi uczniami.

Współcześnie łamiemy się opłatkiem również z chęci pojednania. Jeśli np. pokłóciliśmy się z rodzeństwem, to podzielenie się opłatkiem jest oznaką pogodzenia się.

CO SYMBOLIZUJE CHOINKA NA BOŻE NARODZENIE?

Tradycja dekorowania choinki dotarła do Polski z Prus na przełomie XVIII i XIX w. Zielone drzewko – najczęściej jodła lub świerk – symbolizuje rajske drzewo, z którego zrywać można owoce życia. Wspomnianymi owocami były dawniej orzechy (oznaka dobrobytu) oraz jabłka (symbol zdrowia i, oczywiście, biblijnego jabłka zerwanego przez Ewę). Te jadalne ozdoby zamienione zostały obecnie na bombki, a jeśli w domu są dzieci – również na cukierki i pierniczki. Symboliczne drzewko łączy też ziemię z niebem.

CZEKANIE NA PIERWSZĄ GWIAZDKĘ Zanim wszyscy usiądą przy suto zastawionym stole, a następnie otworzą paczki z prezentami, zwyczaj świąteczny nakazuje, by poczekać aż na niebie pojawi się pierwsza gwiazdka. Tradycja ta nawiązuje do Gwiazdy Betlejemskiej, która prowadziła Trzech Króli do nowonarodzonego Jezusa.

PREZENTY NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA

Jak to bywa z wieloma tradycjami, tak i ta sięga bardzo dawnych czasów. Co może zaskoczyć – jeszcze przed narodzinami Chrystusa! Ludzkości od wieków znane były dary, jednak nie do końca w takim znaczeniu, jak jest to obecnie. Chodziło wówczas o handel wymienny lub ofiary (np. dla bogów).

Wraz ze zwyczajem ubierania świątecznego drzewka, przybył inny – prezenty pod choinką. Dawniej były to drobne upominki, bo choć zabawki były już znane w starożytności, stać na nie było tylko najmożniejszych (chyba że zostały np. wystrugane przez dziadka ze znalezionej kawałka drewna). Współcześnie – kiedy zabawki są już łatwo dostępne – znajdują się pod choinką w każdym domu, gdzie mieszkają małe smyki.

Ciasto Michałek

Składniki: *Biszkopt kakaowy: 5 dużych jajek (białka i żółtka oddzielnie), 3/4 szklanki cukru, 3/4 szklanki mąki tortowej, 1/2 szklanki mąki ziemniaczanej, 1/4 szklanki ciemnego kakao.*

Masa śmietankowa: *500 ml śmietanki kremówki 30%, 250 g mascarpone, 3 łyżki cukru pudru, 1 śmietan-fix, dodatkowo 200 g cukierków Michałków (o smaku mlecznej i białej czekolady), opcjonalnie 2 łyżki mleka w proszku.*

Dodatkowo: *dżem naturalny wiśniowy, posypka czekoladowa, 3 łyżki nalewki wiśniowej.*

Sposób przygotowania: *Oddzielamy żółtka od białek. Białka ubijamy na wysokich obrotach przez 5 minut. Następnie stopniowo dosypujemy cukier i ubijamy do jego całkowitego rozbicia. Wlewamy także żółtka i lekko mieszamy na małych obrotach miksera. Pod koniec wysypujemy składniki sykie: mąkę pszenną, ziemniaczaną oraz kakao.*

Ciasto wykładamy na foremkę wyłożoną papierem do pieczenia (tortownica o średnicy 24 cm). Piec przez 32-35 minut w temp. 170o. Po tym czasie przez chwilę studzimy przy uchylonych drzwiczkach piekarnika, a następnie wyciągamy, delikatnie rzucamy nim np. 20 cm nad blatem. Odstawiamy do przestygnięcia i wtedy go kroimy na dwa równe baty.

2-3 łyżki nalewki wiśniowej z taką samą ilością wody i równomiernie pokropić ciasto.

Dolny bat biszkopta wkładamy z powrotem do tortownicy smarujemy dżemem wiśniowym.

Dobrze schłodzoną śmietankę kremówkę miksujemy wraz z cukrem

pudrem i śmietan-fixem. W osobnej miseczce delikatnie zmiksować mascarpone, dodać do prawie już sztywnego kremu śmietankowego. Wszystko miksujemy do momentu powstania gęstego, sztywnego kremu. No i teraz tak – mniejszą połowę kremu odstawiamy do dekoracji wierzchu, a do reszty wysypujemy drobno pokrojone cukierki Michałki. Ja użyłam klasyczne czekoladowe i o smaku białej czekolady. Dodatkowo opcjonalnie można dodać mleko w proszku. Całość lekko mieszamy za pomocą łyżki.

Przygotowany krem michałkowy delikatnie wykładamy na dolny biszkopt, wierzch wyrównujemy.

Na masę michałkową nakładamy drugi biszkopt. Na wierzch nakładamy krem śmietankowy i posypkę czekoladową. Chłodzimy w lodówce.

Miodowe bałwanki

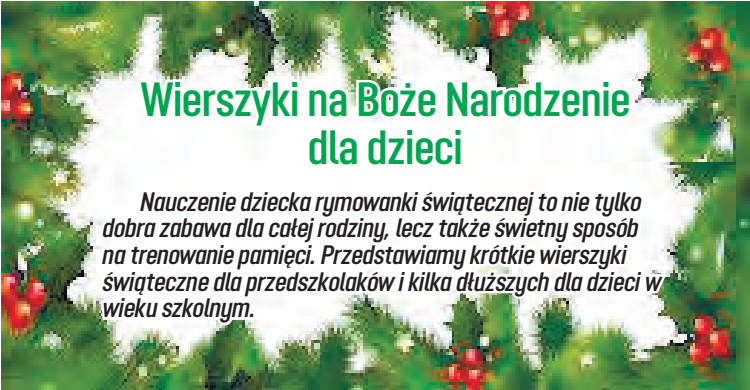
Składniki: *3/4 szklanki miodu, 100g masła, 2 jajka, 2 szklanki mąki pszennej, 1 łyżka kakao, 1/2 łyżeczki domowej*

przyprawy do piernika, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, 1 łyżeczka sody.

Dodatki: *100g czekolady gorzkiej, 50g masła, dżem porzeczkowy, wiórki kokosowe, 150-200g czekolady białej, jagody.*

Sposób przygotowania: *Miód i masło umieścić w garnuszku. Rozpuścić na małym ogniu. Dodać roztrzepane jajka do przestudzonej masy, a następnie*

Wierszyki na Boże Narodzenie dla dzieci

Nauczenie dziecka rymowanki świątecznej to nie tylko dobra zabawa dla całej rodziny, lecz także świetny sposób na trenowanie pamięci. Przedstawiamy krótkie wierszyki świąteczne dla przedszkolaków i kilka dłuższych dla dzieci w wieku szkolnym.

ŚWIĘTY Z NIESPODZIANKAMI

Idzie dobry święty,
Uśmiecha się w koło,
Grzecznym dzieciom biją
Serduszka wesóło.
Niesie w dużym worku
Słodocy bez liku,
Pełno dzisiaj wszędzie
Radości i krzyku.

NOC GRUDNIOWA

W noc grudniową księżyc świeci,
Biały śnieg się skrzy.
Cicho wszędzie, śpią już dzieci,
Cudne mają sny.

Spiesz się, spiesz się, Mikołaju,
Zejdź z wysokich wzgórz.
Grzeczne dzieci wyczekują,
Kiedy przyjdiesz już!

CZEKAJĄC NA MIKOŁAJA

Na czubku choinki gwiazda złota
Niech zabłyśnie piękna, duża!
By Święty Mikołaj, idąc,
Zobaczył ją aż z podwórka.
Zaświecimy lampek tuzin,
Niech choinka pięknie świeci,
Niech święty Mikołaj widzi,
Że czekają grzeczne dzieci.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ

Jedzie święty Mikołaj,
Białą brodą świeci,
Worek z prezentami
Ma dla grzecznych dzieci.

Po śniegu, po białym,
W zwinne renifery
Wspaniałym zaprzęgiem
Pędzi w dwójki cztery.

Jedzie święty Mikołaj
Z dalekiej północy,
Od wioski do miasta
Pędzi w środku nocy.

NA ŻŁOTYM DYWANIE

Choinko, choinko,
Świąteczną masz minkę!
Łańcuszek wpleciony
w zieloną czuprynkę!
Stanęłaś w pokoju
na złotym dywanie
i cień twój iglasty
zatańczył na ścianie.
Usiądę przy tobie!
I podam ci rękę.
To nic,
że masz trochę
kłującą sukienkę!

GAZETA POLSKA Bukowiny

«Газета польська Буковини»

Реєстр. св-во серія ЧП №346-26р

Засновник: Чернівецька обласне Товариство польської культури ім. А.Міцкевича

Вydawca: Redakcja czasopisma «Bukowina».

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projekt wspierany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021

Projekt „Polskie media na Ukrainie 2021-2022” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Regina KAŁUSKI

Olga RUSNAK
Maria MALICKA
Korina ZOZULA
Walentyna WYSZNAK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukraińska 22 p. 22.

Адреса редакції: 58000 м. Чернівці,

вул.Українська, 22, к.22.

Tel.: 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza oraz „Gazety Polskiej Bukowiny” **www.bukpolonia.cv.ua**

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA
(Redaktor Naczelny)
Władysław Strutyński,
Łucja Uszakowa,
Sergij Szwydiuk,
Artur Oskwarek,
Maryna Łysiuk,
Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірна.